

Niemieckiej Republiki Demokratycznej⁵⁰. 24 lutego zespół artystyczny Akademii Wojskowej w Brnie rozpoczął cykl siedemnastu koncertów w swej podróży po NRD⁵¹. W kwietniu bawiły w Niemieckiej Republice Demokratycznej dwa amatorskie zespoły artystyczne zakładów *Amati*⁵². „Rudé Právo” z dn. 30 IX 1961 r. zamieściło artykuł o rozwijającej się współpracy orkiestr symfonicznych Gottwaldowa i Gothy. Współpraca polega na wymianie doświadczeń, wizytach dyrygentów obu zespołów, uzgadnianiu planów repertuarowych itd. W dn. 27—29 października tegoż roku bawiła w ČSRS Filharmonia Drezdeńska. Koncerty Filharmonii przyjęte zostały przez społeczeństwo czechosłowackie entuzjastycznie. Dyrygowali: prof. H. Bongartz i S. Geissler⁵³. Pozostałe notatki dotyczą współpracy radiowej i telewizyjnej. 20 III 1961 r. przebywała w Pradze komisja repertuarowa i telewizyjna NRD. Komisja zakupiła 13 filmów długometrażowych, 3 średnio i 14 krótkometrażowych produkcji czechosłowackiej do eksploatacji⁵⁴. 17 IX 1961 r. odbył się wielki estradowy koncert rozrywkowy *Amigo Cocktail* zorganizowany przez radia i telewizję Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej⁵⁵.

Ten krótki przegląd świadczy, iż nowe socjalistyczne treści współpracy kulturalnej ČSRS i NRD poparte wzajemnymi umowami regulującymi ten proces weszły w życie obu narodów, stały się składnikiem ich kultury, nauki, sztuki. Widzimy także, że proces zacieśniania kontaktów kulturalnych wzrasta z roku na rok i wykazuje tendencję dalszego rozwoju.

Tadeusz Wróblewski

ROZSZERZENIE WSPÓLPRACY MIĘDZY POLSKĄ A NRD W DZIEDZINIE KULTURY I NAUKI

W dniach od 2 do 7 lutego br. trwały w Berlinie rozmowy nad planem rozszerzenia współpracy w dziedzinie kultury i nauki między Polską a NRD. Wynikiem tych rozmów jest podpisany w dn. 8 lutego br. przez przewodniczącego delegacji polskiej, ambasadora w Berlinie, Feliksa Baranowskiego i przewodniczącego delegacji NRD, wiceministra spraw zagranicznych Paula Wandela, plan współpracy kulturalno-naukowej na lata 1962—63.

W komunikacie opublikowanym przy tej okazji czytamy m. in.:

„W trakcie rozmów, w których panowała serdeczna i przyjazna atmosfera obydwie strony oświadczyły, że współpraca w zakresie kultury i nauki stale się rozwija i pogłębia. Rozciąga się ona nie tylko na wszystkie dziedziny życia kulturalnego i naukowego, lecz przyczynia się w znacznym stopniu do rozwoju socjalistycznej kultury narodowej obydwu krajów”¹.

Plan współpracy kulturalno-naukowej na l. 1962—63 przewiduje m. in. znaczne rozszerzenie współpracy w dziedzinie szkolnictwa wyższego. Przejawem tego będzie wzmoczenie wymiany pracowników naukowych, którzy obok studiów specjalistycznych wygłaszać mają wykłady i odczyty. Nową formą bezpośrednich kontaktów między poszczególnymi wyższymi uczelniami obu krajów będą „Tygodnie Przyjaźni”, w czasie których odbywać się mają sesje naukowe z udziałem wybitnych specjalistów reprezentujących środowiska naukowe polskie i niemieckie. Akademia Nauk obu krajów oraz towarzystwa naukowe nawiążą ścisłą współpracę, przy czym szczególnym poparciem cieszyć się będzie działalność Polsko-Niemieckiej Komisji Historycznej.

⁵⁰ „Rudé Právo” z 19 I 61 r.

⁵¹ „Rudé Právo” z 24 II 61 r.

⁵² „Rudé Právo” z 18 IV 61 r.

⁵³ „Rudé Právo” z 27 X 61 r.

⁵⁴ „Rudé Právo” z 20 III 61 r.

⁵⁵ „Rudé Právo” z 17 IX 61 r.

¹ Por. *Kulturabkommen mit Volkspolen unterzeichnet — kulturelle und wissenschaftliche Zusammenarbeit wird bedeutend erweitert*. „Neues Deutschland” nr 39 z dn. 8 II 1962.

Porozumienie przewiduje również szereg form współpracy zmierzających do popularyzacji nauki języka polskiego w NRD i języka niemieckiego w Polsce. Temu celowi służyć będą m. in. wakacyjne kursy językowe organizowane zarówno w Polsce, jak i w NRD, rozszerzona działalność katedr i lektoratów germanistyki w Polsce i polonistyki w NRD oraz kursy językowe, organizowane dla nauczycieli języka polskiego i niemieckiego obu krajów. Przewiduje się również wzrost ilości praktyk wakacyjnych w obu krajach dla grup studentów odpowiednich wydziałów.

Obie strony uznały celowość udziału nauczycieli szkół ogólnokształcących i zawodowych w organizowanych wspólnie konferencjach i seminariach poświęconych problemom kształcenia politechnicznego, doborowi pomocy naukowych i innym zagadnieniom, w których wymiana doświadczeń pozwala pedagogom na dalsze doskonalenie swych umiejętności zawodowych. Instytuty pedagogiczne obu krajów rozszerzą znacznie dotychczasową współpracę przez wzajemne konsultacje, wymianę podręczników i pomocy naukowych oraz współdziałanie w redagowaniu i wydaniu podręczników z takich dziedzin jak: literatura, język, historia, geografia.

W dziedzinie kultury współpraca między zaprzyjaźnionymi krajami wyrażać się będzie wzajemnym udziałem w festiwalach, konkursach i innych imprezach kulturalnych, jak np. *Ostseewoche* i *Berliner Festtage* w NRD, czy Konkurs Wiedeński i „Dni Krakowa” w Polsce.

Z przewidywanych imprez artystycznych wymienić należy m. in.: wizytę brechtowskiego *Berliner Ensemble*, zaplanowaną na kwiecień 1962 r. oraz występy Filharmonii Drezdeńskiej w 1963 r. Na uroczystościach *Ostseewoche* w r. 1962 wystąpi w NRD Wrocławski Teatr Pantominy, a na *Berliner Festtage* w r. 1963 poznański Chór Chłopięcy pod kierownictwem J. Kurczewskiego.

W l. 1962—63 przewiduje się dalszy rozwój współpracy w takich dziedzinach jak: teatr, muzyka, kinematografia, radio i telewizja oraz kontakty związków artystycznych obu krajów.

W r. 1962 projektuje się zorganizowanie w NRD wystawy polskiego rysunku satyrycznego z udziałem prac B. Linkego, a na r. 1963 obszerniejszą wystawę malarstwa polskiego. W Polsce natomiast będzie można zapoznać się w ten sam sposób z twórczością J. Heartfielda, fotomontażami Zona oraz projektami z dziedziny budownictwa i techniki teatralnej NRD.

Zrealizowanie tak bogatego programu przyczyni się niewątpliwie do dalszego zacieśnienia przyjaźni i współpracy pomiędzy PRL a NRD.

Teresa Piotrowiak

TRZYNASTE MIĘDZYKRAJOWE TARGI KSIĘGARSKIE WE FRANKFURCIE NAD MENEM

Międzynarodowe Targi Księgarskie we Frankfurcie nad Menem uchodzą od dawna za największą tego rodzaju imprezę kulturalno-handlową na świecie. W końcu października 1961 r. otwarto je uroczystie po raz trzynasty. Z tej okazji odbyło się szereg imprez, spotkań i dyskusji, w których brali udział zarówno wydawcy i księgarze, jak i naukowcy, literaci i krytycy. Tradycyjne przemówienie z okazji otwarcia Targów wygłosił znany historyk literatury, pisarz i krytyk Walter Jens pt.: *Plüdooyer für das Positive in der Literatur, oder: der Schriftsteller und die Totalität*. Doroczną nagrodę pokoju niemieckich księgarzy otrzymał wiceprezydent Indii, pisarz i filozof Sarvapelli Radhakrishnan. Wyróżnienie to przyznano mu za zasługi położone w walce o niepodległość Indii oraz za prace naukowe zajmujące się zagadnieniem stosunku myśli indyjskiej do myśli europejskiej. W czasie Targów zorganizowano szereg wystaw specjalistycznych, wśród